

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v konkurznej veci úpadcu: **T., spol. s r.o.**, „v konkurze“, so sídlom **V., IČO: X.**, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn.: 2R/4/2009, o námietke zaujatosti vznesenej voči sudcom Krajského súdu v Banskej Bystrici, takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Banskej Bystrici JUDr. Jaroslav Mikulaj, JUDr. Mária Trubanová, PhD., JUDr. Mária Rišiaňová, JUDr. Ferdinand Zimmermann, JUDr. Alexander Mojš, JUDr. Peter Priehoda, JUDr. Mária Podhorová, JUDr. Anna Snopčoková, Mgr. Štefan Baláž, JUDr. Zita Nagypálová, JUDr. Oľga Maľová, JUDr. Ing. Ján Gandžala, PhD., JUDr. Danica Kočíčková, Mgr. Dušan Ďurian, JUDr. Ivica Hanusková, JUDr. Alena Antalová, Mgr. Ivana Datlová, JUDr. Jarmila Badíková, JUDr. Drahomíra Mikulajová, JUDr. Milan Segeč, JUDr. Jana Novotná, JUDr. Ján Škvarka, JUDr. Eva Valenčíková, JUDr. Ján Bobor, JUDr. Ľubomír Bušík, PhD., JUDr. Juraj Babjak, JUDr. Ján Deák, Mgr. Rudolf Ďurta, Mgr. Ján Bednár, JUDr. Peter Chovanko, JUDr. Jozef Mikuš, JUDr. Alojz Palaj, JUDr. Jozef Ryant, JUDr. Slavoj Sendecký, JUDr. Drahomíra Dibdiaková, JUDr. Eva Kmeťová, JUDr. Mária Jamrišková, PhD., JUDr. Alena Križanová, JUDr. Daniela Maštaliřová, JUDr. Miroslava Púchovská, JUDr. Miriam Sninská, JUDr. Eva Źelezníková, JUDr. Milan Ďurica PhD., JUDr. Jaroslav Gallo, Mgr. Katarína Katková **n i e s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn.: 2R/4/2009.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako súdu nadriadenému na rozhodnutie o námietke zaujatosti vznesenej voči sudcom Krajského súdu v Banskej Bystrici. Námietku zaujatosti vzniesli konkurzní veritelia spoločnosť G., s. r. o., so sídlom Z., IČO: X. (ďalej len „G., s. r. o.“) a spoločnosť S., s. r. o., so sídlom M., IČO: X. (ďalej len „S., s. r. o.“)

Konkurzný veriteľ G., s. r. o. vo svojom podaní, ktoré bolo doručené Okresnému súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) 19. novembra 2013 svoju námietku odôvodňoval tým, že Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 11. júla 2013 č. k.: 43Ncb/170/2013-1497 vylúčil sudkyňu Mgr. Zuzanu Antalovú z konkurzného konania vedeného pod sp. zn.: 2R/4/2009. Uvedená sudkyňa vo svojom vyjadrení z 25. 06. 2013 uviedla, že sa cíti byť zaujatá pre pomer k veci. Ďalej veriteľ namietal, že uznesenie krajského súdu z 5. októbra 2013 č. k.: 43Ncb/934/2013-1588 je nesprávne. Najmä z dôvodu, že sudkyňa Mgr. Zuzana Antalová vlastné vyjadrenie a priznanie o zaujatosti uviedla až po viac než troch rokoch a dovedy konala zaujate a nerešpektovala orgány konkurzu. Veriteľ má za to, že orgány činné v trestnom konaní budú pokračovať vo vyšetrowaní a je tu obava, že pokiaľ by bolo teraz toto konanie pridelené niektorému z jej kolegov z konkurzného súdu Okresného súdu Banská Bystrica, bude na ďalší priebeh konkurzného konania vplývať. Namietal postup krajského súdu, ktorý nepredložil námietku zaujatosti voči sudcom Krajského súdu v Banskej Bystrici na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“). Uviedol, že sudcovia krajského súdu obhajujú zaujatosť sudkyňi Mgr. Zuzany Antalovej: „Pochopiteľne, že pokiaľ by ponechali pôvodné stanovisko pani Mgr. Antalovej, ktorá priznala svoju zaujatosť, tak by to znamenalo trestno-právny dopad na jej osobu, lebo vedome konala ako zaujatá“. Ďalej namietal, že dňa 25. 06. 2013 sudkyňa Mgr. Antalová priznala zaujatosť listom pre krajský súd. Dňa 28. 06. 2013 predseda okresného súdu vo svojom liste uviedol, že sudkyňa nie je zaujatá. Uviedol, že sudcovia krajského súdu akceptujú zaujatosť správcu JUDr. J., keď je vedených niekoľko súdnych konaní na okresnom súde a krajskom súde, správca JUDr. J. vystupuje v týchto konaniach a koná ako zaujatý. Túto skutočnosť veriteľ dokladoval podanou námietkou zaujatosti voči správcovi, o ktorej ešte nebolo rozhodnuté. Z tejto námietky je evidentné, že v prípade správcu sa jedná o kolízie so zákonom v zmysle § 9 Zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov a Zákona č. 8/2005 Z. z.

o správcoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Uviedol, že Mgr. Zuzana Antalová ako aj sudkyne krajského súdu, ktoré posudzovali námietky zaujatosti voči uvedenej sudkyňi vedeli, že boli dôvody na jej odvolanie, z toho dôvodu sudkyne krajského súdu neuvádzali pravdivé skutočnosti a je evidentné, že aj postup sudcov krajského súdu nebol objektívny, ale už predtým zaujatý, v rámci 2R/4/2009. Ďalej uviedol, že sudkyňa Mgr. Zuzana Antalová ovplyvnila konkurzné konanie. Veriteľ má za to, že veritelia v konkurznom konaní vedenom pod sp. zn.: 2R/4/2009 majú záujem na spravodlivom postupe na nezávislých súdoch (uznesenie veriteľského výboru konaného 31. 10. 2013).

Konkurzný veriteľ S., s. r. o. vo svojej námietke zaujatosti doručenej okresnému súdu 5. decembra 2013 zopakoval dôvody uvedené veriteľom G., s. r. o. Dôvody sú identické ako uviedol veriteľ G., s. r. o. Uviedol, že dňa 29. 11. 2013 podal sťažnosť na Ministerstvo spravodlivosti SR na konanie predsedu okresného súdu JUDr. Mariana Blahu a na sudkyňu okresného súdu Mgr. Zuzanu Antalovú z dôvodu ovplyvňovania ostatných konkurzných sudcov okresného súdu a z dôvodu neuvádzania pravdivých skutočností v rozhodnutiach v rámci konkurzného konania sp. zn.: 2R/4/2009. Uviedol, že o porušení Zákona č. 575/2001 Z. z. v konkurznom konaní 2R/4/2009, to z úrovne sudcov okresného súdu v súčasnosti rozhoduje aj Ústavný súd SR. Na základe požiadavky veriteľov predseda veriteľského výboru v liste z 08. 11. 2013 upozornil predsedu okresného súdu na nepravdivosť informácií z jeho listu zo dňa 06. 09. 2013 a zo dňa 16. 10. 2013 sp. zn.: 3048/2013 a 3061/2013.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 27. decembra 2013 č. k.: 41Ncb/1102/2013-1712 veriteľa G., s. r. o. vyzval, aby doplnil a opravil podanie zo dňa 14. 11. 2013 doručené súdu 19. 11. 2013 označené ako „Námietka zaujatosti voči sudcom Okresného súdu Banská Bystrica a Krajského súdu Banská Bystrica“ tak, že uvedie aký je dôvod, pre ktorý majú byť vylúčení sudcovia krajského súdu, kedy sa dozvedel o tomto dôvode a konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodzuje zaujatosť sudcov krajského súdu.

Veriteľ G., s. r. o. svoju námietku zaujatosti voči sudcom krajského súdu doplnil podaním doručeným krajskému súdu 29. januára 2014. Uvedením podaním veriteľ opätovne zopakoval skutočnosti, ktoré uviedol v predchádzajúcom podaní, resp. námietke zo 14. 11. 2013. Uviedol, že na Úrad špeciálnej prokuratúry podal oznámenie o podozrení zo spáchania trestného činu podľa § 326 Trestného zákona Zneužívanie právomoci verejného činiteľa na podozrivých sudcov okresného súdu – Mgr. Zuzanu Antalovú, JUDr. Mariana Blaha

a JUDr. Evu Mihálochovú a sudcov krajského súdu JUDr. Evu Kmeťovú a Mgr. Jaroslava Gallu.

Veriteľ S., s. r. o. podaním doručeným na krajský súd 28. januára 2014 a 5. februára 2014 opätovne zopakoval dôvody, ktoré sú identické z dôvodmi, ktoré uviedol v predchádzajúcich podaniach.

Sudcovia krajského súdu k námietke zaujatosti veriteľov G., s. r. o. a S., s. r. o. vo vyjadrení uviedli, že nemajú žiadny vzťah k prejednávanej veci, účastníkov nepoznajú a vo veci sa necítia byť zaujatí. Predseda krajského súdu JUDr. Milan Ďurica, PhD. okrem uvedeného uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že vo veci vybavoval sťažnosti ako predseda súdu, mohli by vzniknúť pochybnosti o jeho zaujatosti. Podpredseda krajského súdu JUDr. Jaroslav Gallo okrem uvedeného uviedol, že veriteľov pozná iba z vybavovania sťažností. Avšak z dôvodu, že v námietke poukazujú na zneužívanie právomoci verejného činiteľa aj vo vzťahu k jeho osobe z objektívnych dôvodov žiada o vylúčenie z prejednávania a rozhodovania veci. Mgr. Katarína Katková uviedla, že účastníkov nepozná, nemá vzťah k veci, nie je zákonným sudcom. Poukázala však na skutočnosť, že rozhodnutiami krajského súdu bola spolu s ďalšími sudcami Okresného súdu Lučenec vylúčená z vykonávania úkonov v trestnej veci obvineného konateľa spoločnosti G., s. r. o. – Ing. arch. J., sp. zn.: 2Nto/18/2012 a následne sp. zn.: 43Ncb/16/2013, 13NcC/24/2013... Pre tento dôvod možno mať pochybnosť o jej zaujatosti. Ide o okolnosť, ktorá bráni v tom, aby mohla v tejto veci konať a rozhodovať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený (§ 16 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku /ďalej len „O. s. p.“/) po preskúmaní námietky zaujatosti dospel k záveru, že nie sú dané zákonné dôvody na vylúčenie sudcov Krajského súdu v Banskej Bystrici z prejednávania a rozhodovania v predmetnej veci.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote

prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Podľa § 14 ods. 1 O. s. p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Podľa § 15a ods. 1 O. s. p. účastníci majú právo z dôvodov podľa § 14 ods. 1 uplatniť námietku zaujatosti voči sudcovi, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť.

Obsahom práva na prerokovanie veci pred nestranným súdom nie je povinnosť súdu vyhovieť návrhu oprávnených osôb a vylúčiť nimi označeného sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prejednanie veci nestranným súdom je iba povinnosť súdu prejednať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (I. ÚS 73/97). Nestrannosť je potrebné skúmať z dvoch hľadísk, a to zo subjektívneho hľadiska nestrannosti, t. j. v danom prípade je potrebné zistiť osobné presvedčenie sudcu prejednávajúceho prípad a z objektívneho hľadiska nestrannosti, t. j. v danom prípade je potrebné zistiť, či sú poskytnuté dostatočné záruky pre vylúčenie akejkoľvek pochybnosti v danom smere. V prípade subjektívneho hľadiska nestrannosti sa nestrannosť sudcu predpokladá až do predloženia dôkazu opaku (Pierfachv. Belgicko - rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva).

Nie je možné uspokojiť sa len so subjektívnym hľadiskom nestrannosti, ale je potrebné skúmať, či sudca poskytuje záruky nestrannosti aj z objektívneho hľadiska. Objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho hľadiska sudcu, ale podľa vonkajších subjektívnych skutočností. V danom prípade platí tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán. Spravidlivosť nielenže má byť vykonávaná, ale sa musí aj javiť, že má byť vykonávaná (delcourv. Belgicko - rozsudok ESLP). Sudca sa má objektívne javiť v očiach strán, že je nestranný a zároveň musí byť vylúčená akákoľvek vonkajšia oprávnená pochybnosť o jeho nestrannosti.

Nestrannosť sudcu nespočíva len v hodnotení subjektívneho pocitu sudcu, či sa cíti, resp. necíti byť zaujatý, ale aj v objektívnej úvahe, či je možné usudzovať, že by sudca zaujatý mohol byť. Nestrannosť sudcu je obyčajne definovaná ako absencia predsudku alebo zaujatosti v konkrétnej veci.

Judikatúra ESLP vyžaduje, aby obava z nedostatku nestrannosti sa zakladala na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. Objektívnu nestrannosť nemožno chápať tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť čo aj len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje ako sudcu nestranného. Existencia oprávnených pochybností závisí od posúdenia konkrétnych okolností prípadu.

Veritelia G., s. r. o. a S., s. r. o. v danom prípade žiadali vylúčiť sudcov krajského súdu z prejednávania a rozhodovania vo veci prebiehajúceho konkurzu vedeného na okresnom súde pod sp. zn.: 2R/4/2009 na majetok úpadcu T., spol. s r.o. „v konkurze“. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že krajský súd, resp. jeho sudcovia rozhodovali o podaných námietkach uvedených veriteľov, keď uznesením zo 16. mája 2013 č. k.: 43Ncd/12/2013-1409 rozhodli, že sudkyňa okresného súdu Mgr. Zuzana Antalová nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania o tejto veci, uznesením z 11. júla 2013 č. k.: 43Ncb/170/2013-1497 rozhodli, že sudkyňa okresného súdu Mgr. Zuzana Antalová je vylúčená z prejednávania a rozhodovania o tejto veci (2R/4/2009) a uznesením 5. októbra 2013 č. k.: 43Ncb/934/2013-1588 rozhodli, že sudcovia okresného súdu (č. l. 1588) nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania o tejto veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn.: 2R/4/2009.

Najvyšší súd najskôr skúmal subjektívnu stránku nestrannosti namietaných sudcov. Z vyjadrení sudcov krajského súdu vyplýva, že sa necítia byť zaujatí.

Najvyšší súd ďalej skúmal nestrannosť aj z hľadiska objektívnej stránky, či nastala taká situácia, kedy by sudca mohol byť zaujatý, či obava veriteľov z nedostatku nestrannosti sa zakladá na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. Najvyšší súd dospel k záveru, že veritelia G., s. r. o. a S., s. r. o. nepreukázali existenciu oprávnených pochybností o nestrannosti sudcov krajského súdu.

Konkurzní veritelia vo svojich podaniach (námietskach zaujatosti) namietajú, že postup krajského súdu, ktorý nepredložil námietku zaujatosti najvyššiemu súdu na rozhodnutie bol nesprávny. Ďalej uvádzajú, že nakoľko došlo k vylúčeniu sudkyne Mgr. Zuzany Antalovej, je tu obava, že by mohla na ďalší priebeh konkurzného konania vplývať, pokiaľ by vec bola pridelená inému kolegovi, a preto nemožno očakávať spravodlivý, objektívny ani zákonný proces na okresnom a krajskom súde. Mali za to, že sudkyne krajského súdu, ktoré posudzovali námietky zaujatosti voči Mgr. Zuzane Antalovej vedeli, že boli dôvody na jej vylúčenie a z toho usúdili, že sudkyne krajského súdu neuvádzali pravdivé skutočnosti a je evidentné, že aj postup sudcov krajského súdu nebol objektívny, ale už predtým zaujatý. Ďalej svoju námietku odôvodňovali tým, že podali oznámenie o podozrení zo spáchania trestného činu podľa § 326 Trestného zákona Zneužívanie právomoci verejného činiteľa na podozrivých sudcov okresného súdu a sudcov krajského súdu JUDr. Evu Kmeťovú a Mgr. Jaroslava Gallu.

Z uvedeného je zrejmé, že veritelia nekonkretizovali na základe akých skutočností považujú sudcov krajského súdu za zaujatých. Neuviedli konkrétne konanie konkrétnych sudcov vo vzťahu k predmetu konania alebo k účastníkom konania alebo k ich zástupcom, ktoré by vzbudzovali dôvodnú pochybnosť o ich nezaujatosti a boli by dôvodom na ich vylúčenie z prejednávania a rozhodovania v danej veci. Tvrdenia konkurzných veriteľov sú všeobecné a nekonkrétne, ktoré nie sú podložené žiadnymi dôkazmi a nemôžu byť dôvodom na vylúčenie sudcov krajského súdu z prejednávania a rozhodovania v predmetnej veci. V danom prípade však sudcovia krajského súdu ani nie sú zákonnými sudcami.

Pokiaľ veritelia namietajú postup sudcov, ktorých nekonkretizovali, ktorí rozhodovali o vylúčení sudkyne okresného súdu Mgr. Zuzany Antalovej a následne aj o vylúčení ostatných sudcov okresného súdu (senát 43Cob, kde je riadiacou predsedníčkou JUDr. Eva Kmeťová) tak tieto skutočnosti nie sú dôvodom na vylúčenie sudcu v zmysle 14 ods. 3 O. s. p.

Tiež skutočnosť, že veritelia podali oznámenie o podozrení zo spáchania trestného činu podľa § 326 Trestného zákona Zneužívanie právomoci verejného činiteľa na sudcov okresného súdu a na sudcov krajského súdu JUDr. Evu Kmeťovú a Mgr. Jaroslava Gallu nie je okolnosť, ktorá by vylučovala sudcu, na ktorého by bolo podané takéto trestné oznámenie z prejednávania a rozhodovania veci. Účastník by totiž takýmto postupom mohol podávaním

trestných oznámení postupne vylúčiť sudcov daného súdu, pokiaľ by vec nebola pridelená sudcovi, proti ktorému by účastník nemal námietky. Takéto poňatie inštitútu námietky zaujatosti by porušovalo právo účastníkov na zákonného sudcu uvedené v čl. 48 ods. 1 Ústavy SR.

Predseda krajského súdu JUDr. Milan Ďurica, PhD. vo svojom vyjadrení k námietke zaujatosti uviedol, že by mohli vzniknúť pochybnosti o jeho nezaujatosti vzhľadom na to, že ako predseda súdu vybavoval v súvislosti s týmto konaním sťažnosti. Najvyšší súd má za to, že vybavovanie sťažností spočíva, resp. možno subsumovať pod postup sudcu v rozhodovaní v iných veciach podľa § 14 ods. 3 O. s. p. a nie je okolnosťou, ktorá by mala za následok automatické vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania vo veci. Predseda krajského súdu neuviedol také skutočnosti, ktoré by vzbudzovali dôvodné podozrenie o jeho zaujatosti.

Podpredseda krajského súdu JUDr. Jaroslav Gallo vo svojom vyjadrení k námietke zaujatosti okrem iného uviedol, že vzhľadom na to, že veritelia poukazujú na zneužívanie právomoci verejného činiteľa vo vzťahu k jeho osobe z objektívnych dôvodov žiada o vylúčenie z prejednávania a rozhodovania vo veci. Tiež v tomto prípade má najvyšší súd za to, že nie sú dané objektívne dôvody na jeho vylúčenie z prejednávania a rozhodovania v predmetnej veci. Tak ako súd uviedol už vyššie, samotné podanie trestného oznámenia ešte neznamená vzbudenie pochybnosti o nezaujatosti sudcu. Vyjadrenie podpredsedu krajského súdu je všeobecné a nevyplývajú z neho také skutočnosti, ktoré by vzbudzovali dôvodné podozrenie o jeho zaujatosti.

Sudkyňa Mgr. Katarína Katková vo vyjadrení k námietke zaujatosti uviedla, že účastníkov nepozná, nemá vzťah k veci, nie je zákonným sudcom. Poukázala však na skutočnosť, že rozhodnutiami krajského súdu bola spolu s ďalšími sudcami Okresného súdu Lučenec vylúčená z vykonávania úkonov v trestnej veci obvineného Ing. arch. J., sp. zn.: 2Nto/18/2012 a následne sp. zn.: 43Ncb/16/2013, 13NcC/24/2013... Nato možno mať pochybnosť o jej zaujatosti. Ide o okolnosť, ktorá bráni v tom, aby mohla v tejto veci konať a rozhodovať. Z vyjadrenia sudkyne nie je zrejmé, ktoré skutočnosti by odôvodňovali, že možno mať pochybnosť o jej nezaujatosti. Vyjadrenie je všeobecné a nie je z neho zrejmé, z akých dôvodov bola vylúčená z vykonávania úkonov v trestnej veci obvineného Ing. arch. J.. Uvedené vyjadrenie je nejasné a nemožno z neho vyvodit', že bola preukázaná jej zaujatosť v danej konkurznej veci.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že vznesená námietka zaujatosti nie je dôvodná, a preto rozhodol, že sudcovia krajského súdu uvedení vo výroku tohto rozhodnutia nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn.: 2R/4/2009.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 19. marca 2014

JUDr. Beáta Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Ingrid Habánová